

Sbírka souvztažností 2020

**ke směrné účtové osnově pro územní
samosprávné celky**

Ing. Jana Mašková

© Ing. Jana Mašková

Lektorka účetnictví pro vybrané účetní jednotky

Autorka publikací pro vybrané účetní jednotky

Obsah

Předmluva	6
Seznam zkratk	8
České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.	9
Směrná účtová osnova pro ÚSC	10
Účetní souvztažnosti tř. 0–9	19
Účetní souvztažnosti tř. 0	19
Účetní souvztažnosti tř. 1	52
Účetní souvztažnosti tř. 2	68
Účetní souvztažnosti tř. 3	77
Účetní souvztažnosti tř. 4	110
Účetní souvztažnosti tř. 5	137
Účetní souvztažnosti tř. 6	155
Účetní souvztažnosti tř. 7 - 8	164
Účetní souvztažnosti tř. 9	165
Některé souviselé účetní příklady	173
Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku	173
Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku	173
Pořízení a vyřazení jiného drobného dlouhodobého nehmotného majetku	173
Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	174
Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	174
Účtování o dlouhodobém nehmotném majetku	175
Odhad nedokončeného dlouhodobého majetku za účelem zařazení dlouhodobého majetku do užívání	177
Pořízení a zařazení kulturního předmětu z investičního transferu	177
Pořízení a zařazení pozemku z investičního transferu	177
Nalezený majetek	178
Účtování úroků z úvěrů	178
Vyřazení stavby	178
Vyřazení SMV darem nevybrané účetní jednotce	178
Vyřazení pozemku vkladem za podíl na vlastním kapitálu jiné společnosti	179
Bezúplatné převody mezi VÚJ	179
Prodej majetku reálnou hodnotou	180
Prodej pozemku - kladný rozdíl z přecenění	180
Prodej pozemku - záporný rozdíl z přecenění	181
Prodej majetku reálnou hodnotou - kulturní předmět	181
Prodej kulturního předmětu – kladný rozdíl z přecenění	182
Prodej kulturního předmětu – záporný rozdíl z přecenění	182
Směna pozemků	183
Vyřazení samostatné movité věci prodejem	184

Majetek pořízený vlastní činností	185
Technické zhodnocení	185
Kursově rozdíly	186
Zařazení majetku dohadnou položkou	187
Zaúčtování vlastní daně z příjmu	187
Investiční příspěvek zřizovatele	188
Transfery	189
Účtování účetní rezervy	195
Účtování a zrušení opravné položky	195
Účtování opravné položky a vyřazení opravné položky	195
Zásoby	196
Převod peněz (ZBÚ/ pokladna)	196
419 – Ostatní fondy	197
Časové rozlišení	206
Předpis platů	209
Odvod platů	209
Finanční majetek	210
Stanovisko k některým ustanovením inventarizační vyhlášky č. 270/2010 Sb.	214
Rejstřík směrné účtové osnovy	218

Předmluva

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

dovoluji si Vám nabídnout odbornou publikaci účetních souvztažností ke směrné účetní osnově pro územně samosprávné celky s účinností od 1. 1. 2020.

Publikace je určena účetním, vedoucím ekonomických odborů, účetním metodikům a dalším pracovníkům, kteří jsou odpovědní za zpracování a kontrolu účetnictví a kteří při výkonu své funkce pracují s účetními výkazy.

Sbírka souvztažností vychází z novelizované vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění vyhlášky č. 397/2017 Sb. (dále jen vyhláška).

Účelem sbírky souvztažností bylo zaznamenat co nejširší výčet účetních případů účtovaných na příslušných syntetických účtech směrné účtové osnovy pro vybrané účetní jednotky (příloha č. 7 k vyhlášce). Účetní případy, které jsou obsaženy ve sbírce, byly čerpány na základě zkušeností z praxe, z diskusí v seminářích a ze zodpovězených dotazů.

Sbírka souvztažností vychází z platné právní legislativy. Použití účetních souvztažností, které jsou označeny body Českých účetních standardů, zaručuje jednotce jistotu ve správnosti účtování. V ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon“), je stanoveno, že vybrané účetní jednotky postupují podle standardů vždy.

Uvedené účetní souvztažnosti, které nejsou označeny bodem příslušného standardu, nemohou obsáhnout veškeré možné způsoby účtování účetních případů. Způsoby účtování jsou dovozeny z vyhlášky a zákona. V těchto případech není způsob účtování zcela vymezen a je možné případný účetní případ účtovat více způsoby.

Zvolená forma účetní publikace předpokládá pokročilou znalost účetnictví, nicméně jsou na konci sbírky v kapitole s názvem „Některé souvislé účetní případy“ uvedeny podrobně postupy účtování některých účetních případů.

Po technické stránce jsou účetní souvztažnosti upraveny takto:

- a) v prvním sloupci je uveden vždy název a číselné označení syntetického účtu, dále text - předmět účetního případu,
- b) ve druhém sloupci je uvedena strana účetní souvztažnosti MÁ DÁTI,
- c) ve třetím sloupci je uvedena strana DAL dané účetní souvztažnosti,
- d) ve čtvrtém sloupci je uveden bod příslušného standardu, v kterém je daná účetní souvztažnost řešena, v takto označených účetních souvztažnostech máte právní jistotu ve správnosti účtování,

- e) ve čtvrtém sloupci, ve kterém účetní souvztažnosti nejsou označeny body příslušného standardu, je způsob účtování dovozen z vyhlášky a zákona, v těchto účetních případech není způsob účtování vymezen a je možné případný účetní případ účtovat více způsoby,
- f) u některých účetních souvztažností je ve čtvrtém sloupci v příkladech uvedena částka v Kč.

Během procesu přípravy publikace byla věnována velká pozornost kontrole správnosti účtování. Přesto nelze vyloučit, že se Vám podaří zaznamenat chybu. Budu velmi ráda, budete-li mě informovat o případné chybě na e-mailové adrese.

Pevně věřím, že Vám kniha bude dobrým pomocníkem při nastavování účetních operací a řešení účetních případů.

Přeji úspěšné účtování

Jana Mašková

Účetní souvztažnosti tř. 0–9

Účetní souvztažnosti tř. 0

Text	MD	D	ČÚS
Účtová třída 0 - Dlouhodobý majetek			
Účtová skupina 01 - Dlouhodobý nehmotný majetek			
012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje			
Typ účtu: aktivní			
Druh účtu: rozvahový			
Zařazení nehmotných výsledků výzkumu a vývoje do užívání	012	041	5.1.3. /710
Zjištění existence (v účetnictví dosud nezachyceného) dlouhodobého majetku, kde došlo ke změně vlastnického práva, o kterém ÚSC dosud neúčtovala	012	401	3. 5., 5.1.4. /710
Zjištění existence dlouhodobého majetku, viz jednotlivá oprava předcházejících období, jejíž výše dosahuje alespoň 0,3 % hodnoty aktiv netto za minulé účetní období nebo částky 260 000 Kč (nedošlo ke změně vlastnického práva)	012	408	3.5. /710
Bezúplatné pořízení nehmotných výsledků výzkumu a vývoje ve výši pořizovací ceny (VÚJ - § 25/6 zákona, reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala)	012	401	4.1.1. /709
Bezúplatné pořízení opravek nehmotných výsledků výzkumu a vývoje (VÚJ - § 25/6 zákona - reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala)	401	072	4.1.3. /709
Bezúplatné pořízení (VÚJ - § 25/6 zákona - reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala) - složený zápis	012	401 072	pro výkaz PAP
Bezúplatné pozbytí nehmotných výsledků výzkumu a vývoje ve výši pořizovací ceny (VÚJ - § 25/6 zákona - reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala)	401	012	4.1.2. /709
Bezúplatné pozbytí opravek nehmotných výsledků výzkumu a vývoje (VÚJ - § 25/6 zákona - reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala)	072	401	4.1.4. /709
Bezúplatné vyřazení (VÚJ - § 25/6 zákona - reprodukční pořizovací cena se nepoužije, VÚJ navazuje na výši ocenění v účetnictví VÚJ, která o tomto majetku naposledy účtovala) - složený zápis	401 072	012	pro výkaz PAP
Aktivace nehmotných výsledků výzkumu a vývoje ve výši vlastních nákladů (§ 25/5/d zákona)	041	506	5.1.2. /710

Některé souviselé účetní příklady

Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku

Text	MD	D	ČÚS
Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku - faktura přijatá (pod 60 000 Kč)			
Pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku - předpis závazku - faktura přijatá	558	321	5.3.1. /710
Zařazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku	018	078	5.3.1. /710
Úhrada závazku	321	231	
Vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku	078	018	
Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku - pokladna (pod 60 000 Kč)			
Pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku - pokladna	558	261	5.3.1. /710
Zařazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku	018	078	5.3.1. /710
Vyřazení drobného dlouhodobého nehmotného majetku	078	018	

Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku

Text	MD	D	ČÚS
Pořízení a vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku - pokladna (pod 40 000 Kč)			
Pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku - pokladna	558	261	6.3.1. /710
Zařazení drobného dlouhodobého hmotného majetku	028	088	6.3.1. /710
Vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku	088	028	

Pořízení a vyřazení jiného drobného dlouhodobého nehmotného majetku

Text	MD	D	ČÚS
Pořízení a vyřazení jiného drobného nehmotného majetku (evidenčního - hranice pod 7000 Kč)			
Pořízení evidenčního nehmotného majetku - předpis závazku - faktura přijatá	518 549	321	3.7. /710
Úhrada závazku	321	231	
Pořízení evidenčního nehmotného majetku pokladnou	518 549	261	
Zařazení jiného drobného nehmotného majetku do užívání	901	999	
Vyřazení jiného drobného nehmotného majetku	999	901	
Pořízení a vyřazení jiného drobného hmotného majetku (evidenčního - hranice pod 3000 Kč)			
Pořízení evidenčního hmotného majetku - předpis závazku - faktura přijatá	501	321	3.7. /710